

مداخل دانشنامه فرش

اعداد بیانگر مداخل اصلی است. (•) نشانگر مداخل فرعی درجه یک است. (-) نشانگر مداخل فرعی درجه دو است

۱. طرح و نقش و زیبایی شناسی

		۱. طرح
		۲. نقشه
		۳. ابزار طراحی
		<ul style="list-style-type: none"> • مداد معمولی تراش • پاکن • کاغذ شطرنجی • کاغذ پوستی • میز (میز نوری) • قلم مو • کاسه رنگ • رنگ ساب • نرم افزارهای کامپیوتری • چسب (انواع) • صمغ • سریشم • کاربن
		۴. انواع روش رنگ آمیزی طرحها
		<ul style="list-style-type: none"> • اجراط مستقیم رنگ روی کاغذ • شطرنجی • روش شماره گذاری • شیوه رایانه ای
		۵. انواع طرح از نظر چگونگی اجرای خطوط
		<ul style="list-style-type: none"> • گردان • هندسی • اشکالی • ابداعی • تقلیدی • اقتباسی
		۶. طبقه بندی طرح
		<ul style="list-style-type: none"> • لیچک ترنج • افشان • محرمات • واگیره

		<ul style="list-style-type: none"> • خشتی • محرابی • منظره
		<p>۷. ساختار نقشه</p> <ul style="list-style-type: none"> • سراسری • ۱/۲ • ۱/۴ • واگیره
		۸. رنگ و نقطه
		<p>۹. مراحل تولید نقشه</p> <ul style="list-style-type: none"> • کشیدن با مداد • گرتنه برداری • رنگ آمیزی • نقطه کردن یا قلم گیری
		۱۰. آماده سازی نقشه
		<p>۱۱. اجزا</p> <ul style="list-style-type: none"> • متن (بوم) • حاشیه (پهن و باریک)
		۱۲. حساب نقشه
		۱۳. مکاتب و سبکهای نقشه
		<p>۱۴. انواع آرایه های طرح (نقشمایه ها)</p> <ul style="list-style-type: none"> • انتزاعی • تجریدی • طبیعی
		۱۵. زیبایی شناسی بر اساس محور متقارن
		۱۶. زیبایی شناسی ذره گرایی
		۱۷. زیبایی شناسی پرهیز از فضای تهی
		۱۸. زیبایی شناسی حرکت درونگرا
		۱۹. زیبایی شناسی پرهیز از ژرفانمایی فضایی
		<p>۲۰. رمزگرایی</p> <ul style="list-style-type: none"> • رمزگرایی شکل • رمزگرایی آرایه ها • رمزگرایی رنگها

		<p>۲۱. نسبتها</p> <ul style="list-style-type: none"> • نسبتهای طلایی • نسبت بین اجزاء و ساختار طرح • نسبت بین ابعاد اثر با ساختار طرح • تناسب بین کارکرد اثر با ساختار طرح
		<p>۲۲. زیبایی شناسی رنگ</p> <ul style="list-style-type: none"> • هماهنگی و رنگ (هارمونی) • تضاد رنگی (کنتراست) • محدودیت رنگ و استفاده از رنگ مسلط • هماهنگی رنگها با طرح و قالب کار
		<p>۲۳. هماهنگی بین طرح و رنگ با بوم و اقلیم</p>
۲. مواد اولیه		
		<p>۲۴. الیاف</p> <ul style="list-style-type: none"> • خواص فیزیکی شیمیایی الیاف
		<p>۲۵. الیاف حیوانی</p> <ul style="list-style-type: none"> • الیاف پشم • ابریشم • موی بز
		<p>۲۶. الیاف سلولزی</p> <ul style="list-style-type: none"> • الیاف پنبه • چتایی • کتان
		<p>۲۷. الیاف مصنوعی</p> <ul style="list-style-type: none"> • اکریلیک • پلی استر • پلی پروپیلین • ویسکوز (ابریشم مصنوعی)
		<p>۲۸. پشم</p> <ul style="list-style-type: none"> • پشم دباغی • پشم زنده نو (چیده شده) • شستشوی پشم - پشم ناسور - پشم گرده شور - پشم سفید شده - پشم سفید برفی ← پشم سفید شده

		<ul style="list-style-type: none"> • درجه بندی پشم (سورتینگ) - پشم شکری ← درجه بندی فرش - سفید درجه یک ← درجه بندی فرش - دو الوان ← درجه بندی فرش • الیاف مرده • الیاف کمپ ← الیاف مرده ۸
		<p>۲۹. ابریشم (حریر ← ابریشم)</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع ابریشم • پیله ابریشم • کرم ابریشم • صمغگیری • کلیاب کشی ← صمغگیری • وزن دادن
		<p>۳۰. نمره نخ</p> <ul style="list-style-type: none"> • نمره تکس • نمره دنیر • نمره متریک • نمره پنبه ایی • نمره انگلیسی ← نمره پنبه ای
		<p>۳۱. بسته بندی مواد اولیه</p> <ul style="list-style-type: none"> • دوک نخ • کلاف • بقچه
		<p>۳۲. ریسندگی</p> <ul style="list-style-type: none"> • نخ ریزی دستی و ماشینی • پنبه مرسریزه • تابندگی • تاب چپ گرد و راست گرد ← تابندگی • حلای • کاردینگ دستی و ماشینی • ماشین ریسندگی • لای نخ • نخ • نخ پود • نخ چله • نخ تار ← نخ چله

		<ul style="list-style-type: none"> • تاپس نخ • نخ خامه • نخ پشمی • نخ دست ریس • نخ نیمه فاستونی • نخ گلابتون • نخ ماشین ریس • زاویه تاب
۳. رنگری		
		<p>۳۳. رنگ فام ← رنگ</p> <ul style="list-style-type: none"> • خود رنگ • رنگرای طبیعی <ul style="list-style-type: none"> - اسپرک - برگ مو - پوست انار - پوست پیاز - پوست گردو - جاشیر - جفت - رناس - سماق - قرمزدانه - نیل (وسمه) - مازو - بقم • رنگرای مصنوعی • رنگرای معدنی • رنگدانه ها • رنگرای اسیدی • رنگرای آزو • رنگرای جوهری • رنگرای خمی • رنگرای راکتیو • رنگرای کرمی • رنگرای متال کمپلکس
		<p>۳۴. عملیات رنگری</p> <ul style="list-style-type: none"> • مواد تعاونی (دندان)

		<ul style="list-style-type: none"> • رنگریزی الیاف • رنگریزی نخ ریسیده
		<p>۳۵. مواد تعاونی</p> <ul style="list-style-type: none"> • انواع دندان‌های مواد آلومینیوم • آهن • روی • قلع • کرم • دندان‌های گیاهی - سرکه - مازو • مس • معدنی • نقره • دندان‌های حیوانی - دوغ - قره قروت - ادرار گاو • مواد آمونیاک • اکسیدکننده‌ها • آب اکسیژنه • کربنات سدیم • نمک • هیدرو سولفید سدیم • احیاکننده‌ها • مواد شوینده • صابون
		<p>۳۶. آنزیم</p> <ul style="list-style-type: none"> • سلولاز • لاکاز • لیپاز • سطح فعال
		<p>۳۷. تکمیل رنگریزی</p> <ul style="list-style-type: none"> • بید • ضدبید • ضدبو • ضدچرک • ضد میکروب • نرم کن

		<p>۳۸. آب</p> <ul style="list-style-type: none"> • سختی آب • درجه حرارت
		<p>۳۹. ثبات رنگ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ثبات شستشو • ثبات نوری • ثبات مالشی (سایشی)
۴. دانش فنی و فناوری		
		<p>۴۰. فرش دستبافت</p> <ul style="list-style-type: none"> • قالی و قالیچه • زیلو • گلیم • جاجیم
		<p>۴۱. انواع فرش</p> <ul style="list-style-type: none"> • نوع شهری، • روستایی، • عشایری،
		<p>۴۲. اجزاء دار و متعلقات آن</p> <ul style="list-style-type: none"> • قیچی • چاقوی قالی بافی • شانه پیشکش • قلاب • دفتین (دغه) • سیخ پتکشی
		<p>۴۳. تراکم (رج شمار)</p> <ul style="list-style-type: none"> • اجزاء ذرع (گره، رک، رج)
		<p>۴۴. آماده سازی</p> <ul style="list-style-type: none"> • ابزار • مواد • نقشه
		<p>۴۵. چله کشی</p> <ul style="list-style-type: none"> • چله فارسی - چله دوانی • چله آذری • چله تلفیقی
		<p>۴۶. فرایند بافت</p> <ul style="list-style-type: none"> • بافت زنجیره

		<ul style="list-style-type: none"> - انواع زنجیره • بافت گلیم - انواع آن • بود کشی - انواع بودکشی • بافت گلیم - انواع آن • نقشه خوانی - انواع آن • ریشه زدن یا بافت ایلمکی یا گره - انواع گره • شانه زدن • سرکشی • قیچی کردن - انواع آن • انواع شیرازه بافی، • پیشکشی فرش، • پائین کشی و انواع آن • بریدن فرش
		<p>۴۷. انواع بافت</p> <ul style="list-style-type: none"> • بافت تخت، • نیم لول، • تمام لول، • بافت گره دار - انواع گره اعم از متقارن، نامتقارن، و تزئینی
		<p>۴۸. عملیات تکمیل</p> <ul style="list-style-type: none"> • پرداخت، و انواع آن - سنگ کشی • غبارگیری، • شیرازه دوزی ارجاع به شیرازه بافی • شستشو، و انواع آن • خشک کردن و انواع آن • سراسر کردن، و انواع آن • دوگره بافی • کز دادن و اتوکشی • چرم دوزی • رنگ گذاری
		<p>۴۹. انواع شیوه های فرش بافی</p> <ul style="list-style-type: none"> • دورو بافی • حجیم بافی

		<ul style="list-style-type: none"> • صوف بافی • برجسته بافی • بافت معمولی • گلیم فرش
		<p>۵۰. انواع فرش از نظر جنس پرز و چله</p> <ul style="list-style-type: none"> • نوع ابریشمی • نوع پشمی • نوع ترکیبی
		<p>۵۱. ابعاد و اندازه</p> <ul style="list-style-type: none"> • کوچک پارچه • کناره • متوسط • بزرگ پارچه
		<p>۵۲. عیوب فرش در مرحله تولید</p> <ul style="list-style-type: none"> • کجی • سرکجی • ساده بافی • ترنج داشتن • ذرتی • ابرشی • غلط بافی • افزایش و کاهش طول • سرپود و سرگره • بره بره شدن • پارگی • جیک زدن • پوسیدگی • کوبیدگی مقطعی • عدم تقارن گلها • شکستگی بندها • رگه دار شدن • دو رنگی • جفتی بافی • کیسی • دو دستی • شمشیری بالا و پایین • قاچ خوردگی • بی گره بافی

۵. مرمت و تکمیل

		<p style="text-align: right;">۵۳. مرمت</p> <p style="text-align: right;">رفوگری ← مرمت</p> <ul style="list-style-type: none"> • مرمت عملی، • مرمت تجربی <p style="text-align: right;">- مرمت موزه‌ای، مرمت تجاری</p>
		<p style="text-align: right;">۵۴. مواد مصرفی</p> <ul style="list-style-type: none"> • نخ پنبه • نخ پشم • نخ ابریشم • نخ سوزنکاری • مقوا • موم • چرم • نخ چرم دوزی • چله، پود • رنگهای جوهری • مواد شمعی
		<p style="text-align: right;">۵۵. ابزار مرمت</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشعل الکلی • قلم مو • چوب قلم • قیچی تخت • قیچی کج • چاقو بافت • خواب • ایمنک • چنگال • قلاب خواب پشت • قلاب خواب مشهد • سوزن شیرازه • سوزن چرم دوزی • سوزن نگاری • چهار چوب • تخته شیب دار • درفش • دفه • نیم دفه • دم باریک • میخ کش • انگشتانه

		<ul style="list-style-type: none"> • سرف ظام ؟ • اتو • تیغ • کیله • چکش فلزی • چکش لاستیکی
		<p>۵۶. مرمت انواع گره‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • گره دو سر • گره u • گره u از پشت • گره گوبلنی • گره خواب مشهد؟
		<p>۵۷. شیوه‌های مرمت</p> <ul style="list-style-type: none"> • دستکاری • سوزن رو • غریبله • تونه پر • سربندی • چله کشی • مغزی • پودکشی • بود مغزی • کهنه کردن • رنگبرداری • لکه برداری • سرنخ درفشی
		<p>مراحل تکمیل ← عملیات تکمیل</p>
		<p>۵۸. عیوب فرش در مرحله مرمت</p> <ul style="list-style-type: none"> • پوسیدگی • عیوب شیرازه • عیوب ریشه • عیوب رنگ • عیوب بافت • عیوب مصرف • ترمیم ریشه و شیرازه • چاک و جفت • بید خوردگی • پارگی دو سر قالی • سرنخ

		<ul style="list-style-type: none"> • حیوانات وحشرات موذی • لول شدگی • کیس خوردگی • بره بره شدن • کچی - سره، بریدگی • سائیدگی • در رفتگی • پارگی • کپک زدگی
		۵۹. مرمتگر
		۶۰. نوع فرش قابل مرمت <ul style="list-style-type: none"> • فرش نو • فرش آنتیک
۶. اقتصاد و بازرگانی		
		۶۱. اقتصاد هنری
		۶۲. توسعه اقتصادی <ul style="list-style-type: none"> • توسعه روستایی
		۶۳. قوانین عرضه و تقاضا در فرش
		۶۴. مزیت نسبی فرش
		۶۵. سهم فرش در تولید ناخالص داخلی.
		۶۶. سهم فرش در تولید ناخالص ملی
		۶۷. مالکیت معنوی فرش <ul style="list-style-type: none"> • نشانه های جغرافیایی • علایم تجاری و نشانه ها • مالکیت فکری • مالکیت جغرافیایی
		۶۸. شناسنامه فرش ایران
		۶۹. واردات <ul style="list-style-type: none"> • مقررات واردات مواد اولیه فرش دستباف <ul style="list-style-type: none"> - پنبه - پشم - ابریشم - رنگ • مقررات ورود فرش دستباف

		• واردات در قبال صادرات تعرفه ترجیعی
		۷۰. بازرگانی فرش • بازرگانی داخلی و خارجی • معادلات نقدی و غیر نقدی • پیش پرداخت و پیش خرید • مزایده و مناقصه • کارت بازرگانی • تجارت الکترونیک - سایتهای فروش فرش
		۷۱. ارزیابی کارشناسی فرش • صادرات • شورای تعیین حل اختلاف • تعیین قیمت و دستمزد • شیوه های ارزیابی - نرخهای صادراتی فرش
		۷۲. تسهیلات مالی و کارمزدها و عوارض مختلف برای صادرات
		۷۳ قرارداد تولید و فروش • سلف فروشی • امانت فروشی • انواع قراردادهای فرش • انواع قراردادهای تولید.
		۷۴. مشاغل در بازرگانی فرش • عمده فروشی و خرده فروشی • صادرکننده و وارد کننده • اشخاص حقوقی و واسطه ای
		۷۵ عدل و عدل بندی
		۷۶. فاکتور و پیش فاکتور
		۷۷ حراج فرش
		۷۸. بیمه داخلی و بین المللی فرش • حمل و نقل • حوادث • فرانشیز
		۷۹. انبار و انبارداری

		۸۰. مقررات صادرات فرش دستباف • گواهیهای مورد نیاز • مقررات بانکی • جوایز صادراتی • تسهیلات صادراتی و یارانه آن
		۸۱. مقررات ترخیص فرش در گمرک • ورود و خروج فرش دستباف
		۸۲. شیوه های حمل و نقل (ترانزیت) فرش
		۸۳. مقررات حضور در نمایشگاهها • داخلی • خارجی
		۸۴. کشورهای خریدار فرش ایران • مقررات واردات فرش در آنها - اتحادیه واردکنندگان فرش در کشورهای مذکور
		۸۵. تجارت بین المللی فرش • سهم ایران • سهم کشورهای رقیب
		۸۶. تبلیغات و بازاریابی در کشورهای هدف
۷. سازمان و مدیریت		
		۸۷. سازمانها و نهاد ها
		۸۸. تشکلهای • تعاونیها • اتحادیه ها • انجمن ها • صنوف • سایر
		۸۹. روشهای مدیریت در فرش
		۹۰. مراکز آموزشی فرش
		۹۱. مراکز پژوهشی فرش
		۹۲. آموزش و فرش
		۹۳. اطلاع رسانی

		۹۴. مقررات و قوانین
۸. فرهنگی و اجتماعی		
		۹۵. پایگاهها ، نقشها و ساختارهای سنتی فرآیند تولید فرش عشایری
		۹۶. پایگاهها ، نقشها و ساختارهای سنتی فرآیند تولید فرش روستایی
		۹۷. پایگاهها ، نقشها و ساختارهای سنتی فرآیند تولید فرش شهری
		۹۸. شیوه های سنتی فروش و مبادلات فرش
		۹۹.هنجارهای فرهنگی در ارتباط با فرش
		۱۰۰. شیوه های سنتی مالکیت در تولید فرش
		۱۰۱. تقویم کار، شیوه های معیشت و ارتباط آن با تولید فرش
		۱۰۲. مهاجرت و نقش آن در فرش
		۱۰۳. جمعیت شناسی فرش
		۱۰۴. آمار جمعیتی تولیدکنندگان فرش
		۱۰۵. بهداشت و جامعه فرش
		۱۰۶. همیاری در فرآیند تولید فرش
		۱۰۷. نظامهای محلی و تأثیر آن بر فرش بافی
		۱۰۸. چهره های شاخص در فرش
		۱۰۹ کتاب شناسی فرش ایران • کتابهای مربوط به حوزه فرش ایران
		۱۱۰ ادبیات و فرش
۹. جغرافیا و سبک شناسی مناطق فرش		
		۱۱۱. استان مرکزی • اراک • ساروق فراهان • غیاث آباد • میر(بته میر)

		<ul style="list-style-type: none"> • مشک آباد • محلات • ویس • لیلیان • خمین • تفرش
		<p>۱۱۲. استان همدان</p> <ul style="list-style-type: none"> • همدان • بهار • زاغه • مهربان • درجزین • حسین آباد • کبوتر آهنگ • برچلو • آنجلس • ملایر • جوزان • تایمه • میشن
		<p>۱۱۳. استان زنجان</p> <ul style="list-style-type: none"> • زنجان • خمسه • قللق • شاهین دژ • بیدگنه
		<p>۱۱۴. استان کردستان و کرمانشاه</p> <ul style="list-style-type: none"> • سنندج(سنه) • سنقر کلیائی • تکان تپه • بیجار
		<p>۱۱۵. استان آذربایجان غربی و شرقی و اردبیل</p> <ul style="list-style-type: none"> • اردبیل • تبریز • مرند • مشکین شهر • سراب • هریس • بخشایش

		<ul style="list-style-type: none"> • اهر • گراوان • مهربان • شریبان • خوی • مراغه • قرجه • تکاب • طباطبایی
		<p>۱۱۶. استان اصفهان</p> <ul style="list-style-type: none"> • اصفهان • کاشان • نجف آباد • قمشه • نائین • تودشک • نطنز • میمه • جوشقان • مزلقان • اردستان • زواره • گلپایگان
		<p>۱۱۷. چهار محال و بختیاری</p> <ul style="list-style-type: none"> • شهرکرد • بروجن • سامان • چالشر • فرادنبه
		<p>۱۱۸. استان یزد</p> <ul style="list-style-type: none"> • یزد • اردکان • تفت
		<p>۱۱۹. استان کرمان</p> <ul style="list-style-type: none"> • رفسنجان • راور • چوپار • ماهان • قیط العرب

		<ul style="list-style-type: none"> • افشار • اسفندقه • زرند • شهر بابک • سیرجان
		<p>۱۲۰. استان فارس</p> <ul style="list-style-type: none"> • فیروزآباد • نیریز • قشقایی • یلمه • بولوردی • گبه • آیاده • کشکولی
		<p>۱۲۱. استان خراسان</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشهد • کاشمر • سبزوار • نیشابور • بیرجند • مود • درخش • گناباد • محلات • طبس • فردوس • تربت • کردی قوچان • بلوچ تربت جام • بجنورد • راز و جرگلان
		<p>۱۲۲. استان مازندران و گلستان</p> <ul style="list-style-type: none"> • کلاردشت • گرگان • گنبد • یموت • تکه • موسی آباد
		<p>۱۲۳. استان قم</p>

		۱۲۴. استان ایلام
		۱۲۵. سایر استانها و مناطق <ul style="list-style-type: none"> • ورامین • ساوه • سرخه • زابل • سایر مناطق
۱۰. تاریخ فرش		
		۱۲۶. پیدایش فرش <ul style="list-style-type: none"> • فرضیه ها • فرشبافی تا پیش از هخامنشیان – ابزار و آثار مربوط به فرش بافی
		۱۲۷. فرش پازیریک
		۱۲۸. فرش هخامنشیان <ul style="list-style-type: none"> • کشفیات فرش • پازیریک و باسادر • نوشته های یونانیان • کاخها و دربار هخامنشیان
		۱۲۹. فرش بافی دوران سلوکیان و اشکانیان
		۱۳۰. فرش بافی دوران ساسانیان <ul style="list-style-type: none"> • کشفیات (قوس، مردان نمکی و....) • بهارستان و هاری خسرو (بهار خسرو) • نوشته ها – صادرات
		۱۳۱. فرش در آغاز دوران اسلامی تا سده ۴ه <ul style="list-style-type: none"> • فرش در فرهنگ اسلامی • فرش مشهد اردهال • منابع مکتوب و فرشبافی • مناطق فرشبافی
		۱۳۲. فرش از دوره آل بویه تا خوارزمشاهیان
		۱۳۳. ایلخانان
		۱۳۴. تیموریان <ul style="list-style-type: none"> • منابع مکتوب • نقاشیها و نگارگریها

		<ul style="list-style-type: none"> • نوشته های اروپائیان • فرشهای منسوب به تیموریان • کاشیکاری و فرش
		<p>۱۳۵. دوره صفویان</p> <ul style="list-style-type: none"> • فرشهای باقیمانده (شیخ صفی؛ پولونز؛) • شخصیتها و طراحان فرش • صادرات فرش • بهره گیری سیاسی از فرش، کارگاه های شاهی • مناطق فرشبافی • شاهان صفوی و فرش (شاه طهماسب، شاه عباس و....)
		<p>۱۳۶. دوره های افشاریان و زندیان</p> <ul style="list-style-type: none"> • منابع مکتوب
		<p>۱۳۷. دوره قاجاریان</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاهان قاجار و فرش (فتحعلی شاه، ناصر الدین شاه، مظفرالدین شاه) • منابع مکتوب داخلی و خارجی • مناطق فرشبافی • شرکت و کارگاههای خارجیان و تاثیر آنها • معرفی فرش به اروپا • بازرگانی فرش در داخل و خارج ایران
		<p>۱۳۸. فرش در قرن چهاردهم</p> <ul style="list-style-type: none"> • دوران پهلوی • دوران جمهوری اسلامی
		<p>۱۳۹. موزه ها و فرشهای عتیق</p>